

עו"ד אחד שצוחק

בני דון יחייא, עורך דין ותיק לדיני משפחה, רואה בעבודתו בעיקר את הצדדים המכוערים של הנישואים, הזוגיות והחיים המשפחתיים • דווקא בגלל זה הוא התחיל לכתוב סיפורים קצרים בנושא ואף עלה לבמה עם מופע בידור הומוריסטי שבו הוא שוטח את תפיסת עולמו המבוכה • השבוע הוא גם מגיע להיכל המקומי

ערן קמינסקי / צילום: מירי שמעונוביץ

דון יחייא: "הרגשתי צורך להופיע בפני קהל, למרות שגם בית המשפט הוא סוג של תיאטרון. רק בלי הקהל והצחוקים. יש גם מניע פסיכולוגי והוא המועקה שנוצרה אצלי לאחר שנחשפתי לכל כך הרבה לקוחות שביתם נהרס"

"המסכות שלנו מסתירות מתחתיהן בדרך כלל עוד מסיכות. אין שקיפות בזוגיות. אנחנו גם לא מעוניינים בגילוי מוחלט, מעדיפים לא לספר ולא לדעת"

"חשוב לי להעביר את המסר שכדאי לשמור על המוסד ולא למהר ולפרק אותו. זה מפני שכאשר נישואים מצליחים, אין דבר נפלא מכך. לכן אנחנו צריכים להתפטר ולעצום עיניים למחצה"

סיפור עם פואנטה

ספריו של דון יחייא, כמו גם הטור שכתב בשבועון "לאישה", מאגדים בתוכם שלל סיפורים שאליהם נחשף מכורח עיסוקו. כך לדוגמה אחד מהם מגולל את סיפורה של אלמנה מבו-גרת המציגה לילדיה הבוגרים את חברה החדש לחיים, חבר שסעד אותה לאחר מכן כאשר חלתה ולאחר מותה הציג לילדים צוואה המותירה את רוב רכושה הרב בידיו. הילדים כמובן נסערו ופנו לעורך הדין, אשר לאחר מחשבה רבה הבין סופסוף מה בדיוק הריח לו לא כשר בסיפור הזה. מסתבר כי האותיות הראשונות בכל אחד מסעיפי הצוואה, מרכיבות יחד את המשפט: "הוא הכריח אותי..."

סיפור נוסף ונוגע ללב מגולל את סיפורם הדי-שגרת של בעל, אישה וילד שנזנח על ידי אביו מיד לאחר הגירושים. תקופה ארוכה לאחר שלא נשמע מהאב הגה, מופיעה יום אחד חבילה עבור הילד, ובה מתנה אך יותר חשוב - מכתב שבו אומר האב עד כמה אוהב הוא את בנו ומבטיח שיום אחד יסביר את פשר היעלמותו. כך נמשכות להן השנים ואיתן החבילות, המתנות והמכתבים. לבסוף, במקרה פותח הילד את ארנקו של אימו ומגלה בו מכתב הכתוב באותו נוסח שבו נוסחו המכתבים היקרים שהגיעו מאביו. כמה ימים לאחר

מניה שהרגשתי צורך להופיע בפני קהל, למרות שגם בית המשפט הוא סוג של תיאטרון. רק בלי הקהל והצחוקים. יש גם מניע פסיכולוגי והוא המועקה שנוצרה אצלי לאחר שנחשפתי לכל כך הרבה לקוחות שביתם נהרס. הרגשתי צורך לצחוק ולהצחיק. המופע הוא בעיקרו בידורי, אבל חשוב לי להעביר את המסר שכדאי לשמור על המוסד ולא למהר ולפרק אותו. זה מפני שכאשר נישואים מצליחים, אין דבר נפלא מכך. לכן אנחנו צריכים להתפטר ולעצום עיניים למחצה."

בעניין עצמת העיניים ושמירה על שתיקה מבורכת, מספר דון יחייא כי הוא נוהג לשאול את הקהל הצופה במופע שלו שאלה אחת פשוטה: "לומר את האמת לבן הזוג - מעשה של חכם, תם או מטומטם?"

לדבריו של עורך הדין/סטנדאפיסט ברוב הפעמים מצביע הקהל בעד העמדה הגורסת כי אמירת כל האמת היא לא מעשה חכם בזוגיות. "המסכות שלנו מסתירות מתחתיהן בדרך כלל עוד מסיכות", אומר דון יחייא, "אין שקיפות בזוגיות. אנחנו גם לא מעוניינים בגילוי מוחלט, מעדיפים לא לספר ולא לדעת."

מה לגבי הטענה שכנות מוחלטת היא הבסיס לתקשורות זוגיות טובה?
"באמת כנות מוחלטת הייתה אמורה להיות הבסיס לזוגיות אמיתית ומספקת, בפועל רוב האנשים חוששים להיחשף לפני בני זוגם."

מאחורי המניפסט הנ"ל, המופיע כאן בחלקו, עומד עורך הדין הוותיק בני דון יחייא. הוא יליד תל-אביב, גרוש טרי (כן, כן, עורך הדין הולך בדד) ואב לחמישה העוסק בדיני משפחה מזה למעלה מ-35 שנה. מתוקף עיסוקו, שבו הוא נחשף על בסיס יומי לצדדים המכוערים יותר ופחות של הנישואים, הזוגיות וטבע האדם, יצר דון יחייא (מקור השם מימי יהדות ספרד ופור-טוגל לפני כאלף שנה, ע.ק.) את מופע הבידור "טובים השניים" אשר יגיע להיכל התרבות במודיעין בשבת. במופע הוא שוטח את תפיסת עולמו הצינית והמבוכה לגבי המוסד שאותו כולנו מתעקשים כל כך לשמר.

לא כל האמת

דון יחייא מנהל קריירת עריכת דין מזה שנים רבות ("היות ואני עצמאי ולא שכיר, כנראה שאעסוק בזה עד יומי האחרון"), קריירה שהובילה אותו לעיסוק צדדי אך לא משני. הוא גם חתום כבר על שמונה ספרים, חלקם מדריכים מקצועיים, כמו "איך להתגרש נכון", ושניים מהם הם קבצי סיפורים קצרים על נישואים, זוגיות, ירושות וכולי. האחרון שבהם ראה אור לא מזמן ושמו "תורת היחסים - על גברים, נשים ומה שביניהם".

"איך הגעתי אל הכתיבה ועולם הבידור? אני

נה לכם כמה סעיפים מתוך ה"א-ב" של הזוגיות":

- אהבה היא חלום מתוק - הנישואים הם לפעמים השעון המעורר.
- אין דבר הטעון שיפור יותר מהרגליו של בן הזוג.
- חשוב מאוד שהגירושים יעלו יפה - כי הם נמשכים בדרך כלל יותר זמן מהנישואים.
- דיבורים - האמצעי השני לתחזוקה נכונה של נישואים. הראשון הוא שתיקה.
- היגיון ודעה צלולה יכולים לעיתים למנוע גירושים. וגם נישואים.
- יש זוגות מתאימים. בעיקר בחנות נעליים.
- סובלנות היא מתנה שאלוהים מעניק רק לבני זוג שהוא אוהב.
- צריך להתפטר ולהתפטר ולהתפטר עד שמשיגים מה שרוצים.
- מי שלא מחפש צרות שלא יחייך בשנתו.
- תקשורת טובה אינה בנויה על הידיעה מה לומר, אלא מה לא לומר.

דון יחיאל צוחק ומצחיק

הרבה פחות בגלל בגידות והרבה יותר מפני שלא מוכנים להשלים עם חיים בזוגיות ריקה מתוכן. אנשים בני ארבעים וחמישים מרגישים שיש להם הזדמנות לחיים חדשים. בנוסף יש גם את ההיצע העצום של אופציית ההיכרויות באינטרנט. בעבר נשים חששו הרבה יותר להתגרש מהמצב כיום. היום הן יוזמות יותר את הגירושים, גם בגלל השינוי במעמד האישה וגם כי החשש מבדידות הוא נחלת העבר בגלל אתרי ההיכרויות.

מה לגביך, איך אתה רואה את העתיד הזוגי שלך?

"האמת שאני גרוש די טרי, כך שבינתיים אני נהנה מהעצמאות החדשה. יש כאלה שלא יכולים להישאר לבד, אגב, רובם בעלים. אני אומר במו"פ שהרבה יותר בעלים היו עוזבים את הבית לו רק היו יודעים לארוז לבד את המזוודות שלהם. בינתיים אני שומר את כל האופציות פתוחות".

וטיפ לסיום לנישואים מאושרים?

"אם אתה מאושר, אל תחפש להיות יותר מאושר". ■

לקשר זוגי, הרעות הן שאנחנו לא בנויים להתמיד בוזה. כולנו רוצים להיות נשואים, רק לא 24 שעות ביממה".

איך אתה רואה את המצב לעומת העבר?
"אין ספק ששיעור הגירושים גדל עם השנים ויש לכך מספר סיבות: דבר ראשון זאת תוח"ל ת החיים שארוכה יותר היום לעומת העבר. זה גורם לאנשים לא להשקיע מספיק בזוגיות מתוך המחשבה שיהיה קשה לצלוח יחד שבעים־שמונים שנים משותפות.

סיבה שנייה היא המתירנות השוצפת וקוצפת מכל עבר כיום. יש הרבה יותר אנשים גרושים וזה מעניק לגיטימציה לעניין. כבר לא צריך להרגיש חריג או לחוש בושה. אימא כבר לא תחטוף התקף לב אם תספר לה שאתה מתגרש.

סיבה נוספת היא שרמת האכפתיות לפגיעה שתיגרם לילדים נחלשה לעומת העבר. יש כיום הרבה יותר ילדים להורים גרושים בכל כיתה והילד לא יהיה חריג. הפצע שייגרם הוא אותו פצע, אבל פחות".

מה לגבי הסיבות לגירושים?

"זאת נקודה מעניינת - היום מתגרשים

איך הגיבה הסביבה המקצועית שלך על העיסוק החדש?

אני חושב שזה מאוד סיקרן את הקולגות שלי, חלקם אפילו באו לשמוע אותי בהופעה. אני לא יודע מה אומרים מאחורי הגב, אבל במקצוע שלי קל מאוד לזהות חבר אמיתי - הוא זה שינעץ בך את הסכין מקדימה..."

חמש מילים בנות 4,000 שנים

אז למה אנחנו ממשיכים בעצם להתעקש על הקונספט הזוגי?

"אני אענה לך על זה בחמש מילים שנכתבו לפני 4,000 שנים: 'לא טוב היות האדם לבדו'. אין עוד אף מוסד אחר שעונה על הצרכים הבסיסיים שלנו כמו נישואים או זוגיות. הצורך הנפשי, הפסיכולוגי, הכלכלי והמיני. לכן העולם היה וימשיך להיות בנוי כמו תיבת נוח - זוגות וזוגות".

אז אפשר להבין שאתה אופטימי לגבי מוסד הנישואים?

"כן ולא. החדשות הטובות הן שאנו זקוקים

מכן מגיעה חבילה נוספת אל הילד ובה אותו המכתב, זה שכתבה אימו כמו כל השאר.

"מה שמעניין אותי בכתובה הוא דווקא להאיר את החסד, החמלה והאחוה שמניעים את האדם בהתנהלות הזוגית. וזה למרות שבעבודתי אני נחשף דווקא לצדדים המכוערים שבעניין. הז'אנר הזה של סיפורים קצרים מאוד אהוב עלי. אני אוהב את הסיפור המלוטש כיהלום ומסתיים בתפנית המותירה את הקורא נרגש, צוחק או בוכה. זאת כתיבה מאוד אתגרית, זה כמו להמציא בדיחה. הצורך בליטוש הטקסט הוא אתגר מרתק".

ומה לעורך דין רציני ולסטנדרט?

"אני משוכנע שהומור הוא התבלין הכי חשוב בחיים. יש משפט: 'מי ששמח - מנצח, מי שצו"חק - ממריבה מתרחק'. אנשים ביום יום חווים מועקות לא מעטות. סכסוכים, קשיי פרנסה, משכנתא, מתחים וחוסר סיפוק. אנשים זקוקים לבידור, להרפיה מהמתח היומיומי. כל זה הביא אותי לבמה, הרגשתי צורך לצחוק ולהצחיק. רציתי גם לבדר וגם לרגש, לגעת בנימים שקשורים באופטימיות, בחברות. אני עדיין מתרגש מכל מופע, נהנה מתגובות הקהל ונהנה לראות את הצופים מהנהנים בהסכמה - איש איש מסיבותיו שלו".